

Åtgärder vid bristande efterlevnad

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Om ett företag inte följer livsmedelsreglerna ska kontrollmyndigheten vidta åtgärder för att se till att lagstiftningen följs. Här får du veta vad åtgärder vid bristande efterlevnad innebär och vilka regler som finns på området.

Om lagstiftningen

Den lagstiftning som reglerar detta är främst:

- Förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning
- Förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll
- Livsmedelslagen (SFS 2006:804)
- Livsmedelsförordningen (SFS 2006:813)

Du behöver också ta hänsyn till andra regler, bland annat:

- Delgivningslagen (2010:1932)
- Viteslagen (1985:206)
- Förvaltningslagen (2017:900)

Vad är åtgärder vid bristande efterlevnad?

Det är alltid livsmedelsföretagarens ansvar att följa de regler som finns på livsmedelsområdet.

Om kontrollmyndigheten bedömer att en livsmedelsföretagare inte följer reglerna ska myndigheten enligt artikel 138 i förordning (EU) 2017/625 vidta åtgärder för att fastställa orsak och omfattning samt utreda att ansvaret är företagarens. Myndigheten ska också säkerställa att livsmedelsföretagaren åtgärdar den bristande efterlevnaden och förebygger upprepningar.

Det betyder att myndigheten har en skyldighet att utreda konstaterad bristande efterlevnad så att myndigheten kan vidta egna, effektiva åtgärder.

De åtgärder en myndighet kan vidta vid bristande efterlevnad av livsmedelslagstiftningen är i huvudsak av tre slag:

- administrativa åtgärder
- åtalsanmälan
- sanktionsavgifter

Administrativa åtgärder

De administrativa åtgärderna är kontrollmyndighetens främsta verktyg för att säkerställa att lagstiftningen på livsmedelsområdet följs. De är framåtstyre och ska säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och inte upprepas.

Användningen av dessa verktyg begränsas inte av att vissa gärningar kan anses som ringa i straffrättslig bemärkelse. Det är alltså möjligt, så länge det är proportionerligt, att utfärda ett föreläggande som gäller en bristande efterlevnad och som en domstol skulle bedöma som ett ringa brott mot livsmedelslagstiftningen.

Administrativa åtgärder

Åtalsanmälan

Ett sätt för kontrollmyndigheten att indirekt ingripa mot överträdelser är att göra en åtalsanmälan. Åtalsanmälan och eventuella straff är bakåtsyftande och avser överträdelser som har skett. De syftar inte till att företagaren ska vidta åtgärder och korrigera avikelser. Åtalsanmälan ersätter inte administrativa åtgärder.

Efter att åtalsanmälan har gjorts sköts den rättsliga processen av polisen/åklagaren. Eventuellt kan det bli aktuellt att kontrollmyndigheten ombeds att lämna ytterligare uppgifter till polisen/åklagaren eller att en tjänsteman kallas som vittne till en rättegång.

Åtalsanmälan

Sanktionsavgifter

Kontrollmyndigheter är skyldiga att besluta om och ta ut sanktionsavgifter i vissa angivna fall av överträdelser av enklare karaktär. Sanktionsavgifterna är en del av det straffrättsliga området och är alltid bakåtsyftande. Sanktionsavgifter ersätter inte administrativa åtgärder.

Sanktionsavgifter

Senast uppdaterad 4 november 2021 Ansvarig grupp SV_KL